

Platné znění dotčených částí občanského zákoníku s vyznačením navrhovaných změn

§ 679

- (1) Neprodleně poté, kdy soud určí, že manželství není, rozhodne soud o otcovství ke společnému dítěti ~~i o povinnostech a právech rodičů k němu.~~
- (2) Majetkové povinnosti a práva muže a ženy se posoudí jednotlivě podle své povahy. Nelze-li jinak, použijí se ustanovení o bezdůvodném obohacení. V těchto záležitostech je třeba brát ohled na muže nebo ženu jednající v dobré víře, jakož i na práva a právní zájmy společných dětí a třetích osob.

Oddíl 2

Rozvod manželství

§ 755

- (1) Manželství může být rozvedeno, je-li soužití manželů hluboce, trvale a nenapravitelně rozvráceno a nelze očekávat jeho obnovení.
- (2) Přesto, že je soužití manželů rozvráceno, nemůže být manželství rozvedeno, byl-li by rozvod v rozporu
- a) se zájmem nezletilého dítěte manželů, které nenabylo plné svéprávnosti, který je dán zvláštními důvody, přičemž zájem dítěte na trvání manželství soud zjistí i dotazem u opatrovníka jmenovaného soudem pro řízení o úpravu poměrů k dítěti ~~na dobu~~ **pro dobu** po rozvodu, **bylo-li vedeno a je-li to potřebné**, nebo
  - b) se zájmem manžela, který se na rozvratu porušením manželských povinností převážně nepodílel a kterému by byla rozvodem způsobena zvláště závažná újma s tím, že mimořádné okolnosti svědčí ve prospěch zachování manželství, ledaže manželé spolu již nežijí alespoň po dobu tří let.
- (3) Mají-li manželé nezletilé dítě, které není plně svéprávné, soud manželství nerozvede, dokud ~~nerozhodne se manželé nedohodnou~~ o poměrech dítěte v době po rozvodu ~~manželů.~~ **Nedohodnou-li se manželé, soud manželství nerozvede, dokud o tom nerozhodne soud v řízení o úpravě poměrů k dítěti pro dobu po rozvodu.**

§ 757

- (1) Připojí-li se manžel k návrhu na rozvod manželství, který podá druhý z manželů, soud manželství rozvede, aniž zjišťuje příčiny rozvratu manželství, dojde-li k závěru, že shodné tvrzení manželů, pokud se jedná o rozvrat manželství a o záměr dosáhnout rozvodu, je pravdivé a pokud
- a) ke dni zahájení řízení o rozvod trvalo manželství nejméně jeden rok a manželé spolu déle než šest měsíců nežijí,

b) manželé, kteří jsou rodiči nezletilého dítěte, které nenabylo plné svéprávnosti, se dohodli na úpravě poměrů tohoto dítěte pro dobu po rozvodu ~~a soud jejich dohodu schválil,~~

c) manželé se dohodli na úpravě svých majetkových poměrů, svého bydlení, a popřípadě výživného pro dobu po tomto rozvodu.

(2) Dohoda uvedená v odstavci 1 písm. b) a v § 755 odst. 3 vyžaduje písemnou formu a podpisy musí být úředně ověřeny; to neplatí, byla-li dohoda schválena soudem. Dohody uvedené v odstavci 1 písm. c) vyžadují písemnou formu a podpisy musí být úředně ověřeny.

Výkon rodičovské odpovědnosti po rozvodu manželství

§ 906

~~(1) Má-li být rozhodnuto o rozvodu manželství rodičů dítěte, soud nejprve určí, jak bude každý z rodičů napříště o dítě pečovat, a to s uvážením zájmu dítěte; s tímto zřetelem se od souhlasného stanoviska rodičů soud odchýlí jen tehdy, vyžaduje-li to zájem dítěte. Soud vezme v úvahu nejen vztah dítěte ke každému z rodičů, ale také jeho vztah k sourozencům, popřípadě i k prarodičům.~~

~~(2) Soud může rozhodnout i tak, že schválí dohodu rodičů, ledaže je zřejmé, že dohodnutý způsob výkonu rodičovské odpovědnosti není v souladu se zájmem dítěte.~~

(1) Má-li být rozhodnuto o rozvodu manželství rodičů dítěte, rodiče se nejprve dohodnou, jak bude každý z nich napříště o dítě pečovat, a to s uvážením zájmu dítěte. Při tom vezmou v úvahu nejen vztah dítěte ke každému z nich, ale také jeho vztah k sourozencům, popřípadě i k prarodičům.

(2) Nedohodnou-li se rodiče dítěte o výkonu rodičovské odpovědnosti po rozvodu manželství, rozhodne o tom i bez návrhu soud, a to s uvážením hledisek podle odstavce 1.

(3) Soud může rozhodnout i tak, že schválí dohodu rodičů, ledaže je zřejmé, že dohodnutý způsob výkonu rodičovské odpovědnosti není v souladu se zájmem dítěte.

§ 909

Zvláštní ustanovení

Změní-li se poměry, ~~soud změni rozhodnutí týkající se~~ **a nedohodnou-li se rodiče o výkonu povinností a práv vyplývajících z rodičovské odpovědnosti, rozhodne o tom soud i bez návrhu.**

§ 923

~~(1) Změní-li se poměry, může soud změnit dohodu a rozhodnutí~~ **a nedohodnou-li se rodiče o výživném pro nezletilé dítě, které nenabylo plné svéprávnosti, rozhodne o tom soud i bez návrhu.**

§ 1970

Po dlužníkovi, který je v prodlení se splácením peněžitého dluhu, může věřitel, který řádně splnil své smluvní a zákonné povinnosti, požadovat zaplacení úroku z prodlení, ledaže dlužník není za prodlení odpovědný. Výši úroku z prodlení **a výši úroku z prodlení s placením pohledávky výživného pro nezletilé dítě, které nenabylo plné svéprávnosti**, stanoví vláda nařízením; neujednají-li strany výši úroku z prodlení, považuje se za ujednanou výše takto stanovená.

(2) Dojde-li ke zrušení nebo snížení výživného za minulou dobu pro nezletilé dítě, které nenabylo plné svéprávnosti, spotřebované výživné se nevrací. **V rozsahu, v jakém se spotřebované výživné nevrací, se přiměřeně sníží dávka výživného splatná v budoucnu.** Nevrací se ani dávka výživného, která na takové dítě byla splněna na měsíc dopředu, ale dítě před uplynutím měsíce zemřelo.

Platné znění dotčených částí zákona o soudních poplatcích s vyznačením navrhovaných změn

§ 10

Vrácení poplatku

(...)

(6) Bylo-li řízení o rozvod manželství zastaveno, nebo byl-li vzat návrh na zahájení řízení zpět nejpozději před vydáním rozhodnutí soudem prvního stupně, vrátí soud z účtu soudu zaplacený poplatek v plné výši. Byl-li návrh na zahájení řízení o rozvod manželství vzat zpět po vydání rozhodnutí soudu, které nenabylo právní moci, aniž bylo podáno odvolání, **nebo připojil-li se manžel navrhovatele k jeho návrhu na zahájení řízení o rozvod manželství bez zjišťování příčin rozvratu, aniž byl návrh vzat zpět nebo připojení odvoláno**, vrátí soud z účtu soudu polovinu poplatku. Bylo-li řízení o zrušení, neplatnosti nebo určení, zda tu partnerství je či není, zastaveno nebo byl-li vzat návrh na zahájení řízení zpět nejpozději před vydáním rozhodnutí soudem prvního stupně, vrátí soud z účtu soudu zaplacený poplatek v plné výši. Byl-li návrh na zahájení řízení o zrušení, neplatnosti nebo určení, zda tu partnerství je či není, vzat zpět po vydání rozhodnutí soudu, které nenabylo právní moci, aniž bylo podáno odvolání, vrátí soud z účtu soudu polovinu poplatku.

(...)

§ 11

(1) Od poplatku se osvobozují řízení ve věcech

a) opatrovnických, péče soudu o nezletilé **s výjimkou řízení ve věcech podle písmene c)**, osvojení a povolení uzavřít manželství,

b) důchodového pojištění (zabezpečení), příplatku k důchodu, zvláštního příspěvku k důchodu, nemocenského pojištění, státní sociální podpory, pojistného na veřejné zdravotní pojištění, sociální péče, pomoci v hmotné nouzi a státních dávek, podpory v nezaměstnanosti, podpory při rekvalifikaci a kompenzace a dávek pěstounské péče,

~~c) vzájemné vyživovací povinnosti rodičů a dětí,~~

c) o nichž se toto řízení vede v prvním stupni, jde-li o

1. vzájemnou vyživovací povinnost rodičů a dětí,

2. péči o nezletilé dítě,

3. styk s nezletilým dítětem,

4. předání nezletilého dítěte mezi rodiči navzájem,

5. věci pro nezletilé dítě významné, na nichž se rodiče nemohou dohodnout, a

6. určení rodiče, který bude nezletilé dítě zastupovat při právním jednání.

- d) zásahu do integrity, vyslovení přípustnosti převzetí nebo držení v ústavu zdravotnické péče,
- e) pozůstalostních v prvním stupni řízení,
- f) svéprávnosti, podpůrných opatření, poručenských a určení, zda je třeba souhlasu rodičů dítěte k jeho osvojení,
- g) veřejného rejstříku, týká-li se zápis fyzické nebo právnické osoby, jejíž úpadek nebo hrozící úpadek se řeší v insolvenčním řízení, v němž již bylo vydáno rozhodnutí o úpadku,
- h) volebních,
- i) kompetenčních žalob,
- j) zápisu údajů o spolku, pobočném spolku, odborové organizaci, mezinárodní odborové organizaci, organizaci zaměstnavatelů a mezinárodní organizaci zaměstnavatelů, nadaci, nadačním fondu, ústavu a obecně prospěšné společnosti do veřejného rejstříku nebo jeho změny,
- k) výmazu osoby nebo svěřenského fondu z veřejného rejstříku,
- l) výmazu podnikatele z obchodního rejstříku,
- m) zápisu svěřenského fondu do veřejného rejstříku nebo jeho změny,
- n) výmazu všech údajů o skutečném majiteli bez náhrady z evidence skutečných majitelů.

(2) Od poplatku se osvobozují

- a) Česká republika a státní fondy,
- b) územní samosprávné celky v případech, kdy se spor týká výkonu státní správy, který je na ně přenesen,
- c) navrhovatel v řízení o určení výživného včetně jeho zvýšení, nejde-li o vzájemnou vyživovací povinnost rodičů a dětí,
- d) navrhovatel, jemuž byla způsobena újma, v řízení o náhradu újmy na zdraví nebo újmy způsobené usmrcením včetně náhrady škody na věcech vzniklé v souvislosti s ublížením na zdraví nebo usmrcením a náhrady nákladů léčení,
- e) navrhovatel v řízení o náhradu škody z pracovního nebo služebního úrazu a nemoci z povolání,
- f) neprovdaná matka v řízení o výživu a příspěvek na úhradu nákladů spojených s těhotenstvím a porodem,
- g) navrhovatel v řízení o určení rodičovství, s výjimkou navrhovatele v řízení o určení otcovství po rozvodu nebo prohlášení manželství za neplatné a navrhovatele v řízení o popření rodičovství,
- h) diplomatická zastupitelství cizích států a delegovaní diplomatictí zástupci, konzulové z povolání a další osoby, jsou-li státními příslušníky cizích států, požívající podle mezinárodního práva³⁾ výsady a imunity, je-li zaručena vzájemnost a nejde-li o poplatné úkony prováděné v osobním zájmu nebo k osobnímu prospěchu těchto osob,

- i) cizinec v řízení ve věcech mezinárodní ochrany, dočasné ochrany, rozhodnutí o správním vyhoštění, rozhodnutí o zajištění, rozhodnutí o prodloužení zajištění, jakož i jiných rozhodnutí, jejichž důsledkem je omezení osobní svobody cizince, a v řízení o propuštění cizince ze zajištění,
- j) navrhovatel v řízení o vydání věci nebo uplatnění nároku podle zvláštních předpisů⁴⁾, je-li v těchto předpisech zakotven nárok na osvobození,
- k) navrhovatel, který uplatňuje nároky podle zákona o mimosoudních rehabilitacích^{4a)},
- l) navrhovatel v řízení o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti,
- m) cizí státy včetně jejich orgánů, je-li zaručena vzájemnost,
- n) insolvenční správce nebo dlužník s dispozičními oprávněními v řízení o nárocích, které se týkají majetku patřícího do majetkové podstaty nebo které mají být uspokojeny z tohoto majetku,
- o) dlužník a insolvenční správce v insolvenčním řízení a navrhovatel v insolvenčním řízení, je-li orgánem příslušným k řešení krize podle zákona upravujícího ozdravné postupy a řešení krize na finančním trhu,
- p) navrhovatel ve věci ochrany proti domácímu násilí,
- q) navrhovatel v řízení o náhradě škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, který byl pravomocným odsuzujícím rozhodnutím v trestním řízení se svým nárokem nebo v jeho zbytku odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních,
- r) poškozený trestným činem, jemuž byl pravomocným rozhodnutím soudu přiznán nárok na náhradu majetkové škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení v řízeních, která souvisí s vymáháním tohoto nároku,
- s) navrhovatel v řízení o náhradě škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, který řádně uplatnil nárok v trestním řízení, které bylo zastaveno z důvodu rozhodnutí prezidenta republiky,
- t) odborová organizace, mezinárodní odborová organizace, organizace zaměstnavatelů a mezinárodní organizace zaměstnavatelů nebo jejich pobočné organizace ve věcech zápisu jejich vzniku, změny a zániku do veřejného rejstříku.

(3) ~~Osvobození~~ Osvobození podle odstavce 1 písm. c) se vztahuje i na řízení před odvolacím soudem, je-li odvolatelem dítě zastoupené opatrovníkem nebo dítě s plnou procesní způsobilostí, a dále na řízení o návrhu na nařízení předběžného opatření, řízení o výkonu rozhodnutí a exekuční řízení; ostatní osvobození podle odstavců 1 a 2 se vztahuje, s výjimkou pozůstalostního řízení, i na řízení

- a) o návrhu na nařízení předběžného opatření,
- b) před odvolacím soudem,
- c) o povolení obnovy,
- d) o žalobě pro zmatečnost,

- e) o kasační stížnosti,
- f) o výkon rozhodnutí,
- g) exekucí.

(4) Od poplatku se osvobozují také řízení před odvolacím soudem, jde-li o řízení o výkon rozhodnutí a o exekucí řízení^{2a)}.

(5) Osvobození podle odstavce 1 písm. g) a osvobození podle odstavce 2 se vztahuje i na poplatky za úkony. Od poplatku se dále osvobozuje sepsání návrhu ve věci svéprávnosti, podpůrných opatření, péče soudu o nezletilé, návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí o výživném pro nezletilé děti a pomoc soudu před nařízením výkonu rozhodnutí, jde-li o vymáhání výživného pro nezletilé děti.

(...)

(9) Osvobození podle odstavce 2 se vztahuje, s výjimkou pozůstalostního řízení, i na řízení před odvolacím soudem.

Položka 4

1. Za návrh na zahájení občanského soudního řízení, jehož předmětem není peněžité plnění

a) za každou nemovitou věc	5 000 Kč
b) za každý obchodní závod nebo za každou jeho organizační složku	15 000 Kč
c) v ostatních případech, není-li dále stanoveno jinak	2 000 Kč

2. Ze vzájemného návrhu žalovaného se platí poplatek tak, jako by byl tento návrh podáván samostatně.

3. Za návrh na zahájení řízení o určení vlastnictví k nemovité věci, o prodeji zástavy, jde-li o nemovitou věc nebo o vyloučení nemovité věci, se vybere poplatek podle bodu 1 písmene a). Z návrhu na zahájení řízení o určení vlastnictví k obchodnímu závodu nebo k jeho organizační složce, o prodeji zástavy, jde-li o obchodní závod nebo jeho organizační složku, nebo z návrhu o vyloučení obchodního závodu nebo jeho organizační složky se vybere poplatek podle bodu 1 písmene b). Z návrhu na zahájení řízení o určení vlastnictví k jiným věcem, o prodeji zástavy, jde-li o jiné věci nebo o vyloučení jiných věcí, se vybere poplatek podle bodu 1 písmene c).

4. Z návrhu na zahájení řízení o určení vlastnictví k jiným věcem se vybere poplatek podle bodu 1 písm. c), a to pouze jednou, bez zřetele k tomu, kolika věcí se požadované určení týká. Pro návrh na zahájení řízení o prodeji zástavy, jde-li o jiné věci nebo o vyloučení jiných věcí, to platí obdobně.

5. Poplatek z návrhu na určení neplatnosti smlouvy a za řízení zahájené bez návrhu, ve kterém soud rozhodl o zrušení právnické osoby, likvidaci právnické osoby nebo o jmenování likvidátora právnické osoby, se vybere poplatek podle bodu 1 písmene c).

6. Za ~~návrh na zahájení řízení o rozvod manželství~~, za návrh na zahájení řízení na určení

neplatnosti nebo o určení, zda tu manželství je či není, za návrh na zahájení řízení o zrušení, neplatnosti nebo neexistenci partnerství, za návrh na zahájení řízení na ochranu osobnosti bez návrhu na náhradu nemajetkové újmy nebo za návrh na zahájení řízení na ochranu dobré pověsti právnické osoby bez návrhu na náhradu nemajetkové újmy se vybere poplatek podle bodu 1 písmene c).

Položka 4a

Za návrh na zahájení řízení o rozvod manželství,

a) jde-li o společný návrh manželů na zahájení řízení bez zjišťování příčin rozvratu

2 000 Kč

b) v ostatních případech

7 000 Kč

Položka 7

Za návrh na zahájení řízení o určení výživného, včetně jeho zvýšení, jakož i o snížení nebo zrušení výživného, jehož předmětem je peněžitě plnění

a) do částky 50 000 Kč včetně

~~500~~ **3 000 Kč**

b) v částce vyšší než 50 000 Kč

~~1 % z této částky~~ **3 000 Kč a 1 %
z částky přesahující 50 000 Kč
nejvýše 15 000 Kč**

Položka 22

(...)

5. Za odvolání proti rozhodnutí soudu prvního stupně o určení výživného včetně jeho zvýšení a o snížení nebo zrušení výživného se vybere poplatek podle položky 7. **Za odvolání proti rozhodnutí soudu prvního stupně ve věcech vzájemné vyživovací povinnosti rodičů a dětí, péče o nezletilé dítě, styku s nezletilým dítětem, předání nezletilého dítěte mezi rodiči navzájem, pro nezletilé dítě významných, na nichž se rodiče nemohou dohodnout, a určení rodiče, který bude nezletilé dítě zastupovat při právním jednání, se vybere poplatek podle položky 7 písmene a).**

(...)

10. **Za odvolání proti rozhodnutí soudu prvního stupně v řízení o rozvod manželství se vybere poplatek podle položky 4a písmene b).** Za odvolání proti rozhodnutí soudu prvního stupně o vypořádání společného jmění manželů a o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví se vybere poplatek podle položky 6.

(...)

**Platné znění dotčených částí zákona o zvláštních řízeních soudních s vyznačením
navrhovaných změn**

§ 12

Předběžná opatření

- (1) Lze-li zahájit řízení i bez návrhu, lze nařídit bez návrhu i předběžné opatření; to neplatí v řízení o pozůstalosti.
- (2) V usnesení o nařízení předběžného opatření uloží soud navrhovateli, aby ve lhůtě, kterou mu určí, podal u soudu návrh na zahájení řízení; to neplatí, může-li být řízení ve věci zahájeno i bez návrhu.
- (3) Složení jistoty k zajištění náhrady škody nebo jiné újmy, která by vznikla předběžným opatřením, se nevyžaduje, jde-li o předběžné opatření, které může soud nařídit i bez návrhu, ve věci ochrany proti domácímu násilí nebo ve věci výživného.
- (4) Byl-li ve věcech, v nichž lze nařídit předběžné opatření i bez návrhu, zamítnut návrh na nařízení předběžného opatření, může jej navrhovatel, požaduje-li ve věci týchž účastníků z obdobných důvodů stejnou nebo obdobnou zatímní úpravu poměrů, opakovat až po uplynutí 6 měsíců ode dne nabytí právní moci zamítavého rozhodnutí. K návrhu podanému před uplynutím této doby se nepřihlíží. O tom, že se k návrhu nepřihlíží, vyrozumí soud navrhovatele usnesením, proti němuž není opravný prostředek přípustný.**

§ 378

Postup po vyslovení neexistence manželství

Neprodleně poté, co soud pravomocně vysloví, že manželství tu není, předá věc soudu příslušnému podle § 417, který rozhodne o otcovství ke společnému dítěti ~~a o úpravě práv a povinností k tomuto společnému dítěti, které není plně svéprávné.~~

§ 422

Spojení řízení

S řízením o určení otcovství je spojeno řízení o péči o nezletilé dítě a o výživě nezletilého dítěte. ~~To neplatí, jde-li o řízení podle § 415 a 416.~~

§ 473

Předběžná vykonatelnost

- (1) Předběžně vykonatelné jsou rozsudky**

a) odsuzující k plnění výživného,

b) jimiž se prodlužuje trvání výchovného opatření, kterým bylo dítě dočasně odňato z péče rodičů nebo jiné fyzické osoby¹⁾.

(2) Povinnost k plnění nedoplatků na výživném je třeba splnit do 15 dnů od doručení rozsudku podle odstavce 1 písm. a). Z důvodů zvláštního zřetele hodných může soud určit delší lhůtu běžící od doručení rozsudku nebo stanovit, že může být plněno ve splátkách, jejichž výši a podmínky splatnosti určí.

§ 474

Úkoly soudu při péči o nezletilé

(1) Za účelem ochrany zájmu dítěte soud vede rodiče k nalezení smírného řešení. **V rámci tohoto postupu jim před nařízením jednání uloží využít odborné poradenství za účelem poučení o dopadech rodičovského konfliktu na vývoj dítěte a možnostech smírného řešení, zejména možnosti sepsání dohody o úpravě poměrů dítěte a popřípadě také o možnosti sepsání rodičovského plánu.** Soud může rodičům také uložit na dobu nejvýše 3 měsíců účast na mimosoudním smírčím nebo mediačním jednání nebo rodinné terapii, nebo jim nařídít setkání s poskytovatelem odborné pomoci, zejména odborníkem v oboru pedopsychologie. **Věta druhá a třetí se nepoužijí, není-li tento postup s ohledem na okolnosti případu nebo povahu věci vhodný a účelný.**

(2) Soud vede rodiče, popřípadě poručníky nezletilých k řádnému plnění povinností při péči o nezletilého a správě jeho majetkových záležitostí. Vyřizuje podněty a upozornění fyzických a právnických osob stran péče o nezletilého a činí vhodná opatření.

(3) O vhodnosti a účelnosti navržených nebo zamýšlených opatření soud zpravidla zjistí názor orgánu vykonávajícího sociálně-právní ochranu dětí, který je obeznámen s poměry.

§ 475

Změna poměrů

(1) Změní-li se poměry, ~~může soud změnit rozhodnutí týkající se~~ **a nedohodnou-li se rodiče o výkonu povinností a práv vyplývajících z rodičovské odpovědnosti nebo rozhodnutí o výživném pro nezletilé dítě, rozhodne o tom soud i bez návrhu.**

(2) Dojde-li k podstatné změně poměrů nebo k neshodě mezi rodiči a pěstounem v podstatné záležitosti týkající se dítěte, může dítě, rodič nebo pěstoun navrhnout soudu změnu práv a povinností, zrušení pěstounské péče, nebo jiné rozhodnutí.